

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Філологічний факультет
Кафедра прикладної лінгвістики

Силабус курсу Українська мова за професійним спрямуванням

Обсяг:	3 кредити - 90 годин (6 лекцій, 24 практично-семінарських і 60 самостійних занять і роботи)
Семестр, рік	1-й курс, 1-й семестр
Дні, час, місце:	Час і місце (номер аудиторії, лабораторії, студії тощо) проведення навчальної дисципліни визначається відповідно до затвердженого розкладу занять.
Викладач (-і)	Людмила Іванівна СТРИЙ, кандидат філологічних наук, доцент кафедри прикладної лінгвістики
Контактний тел.	0961145451
E-mail:	strijludmila@gmail.com
Робоче місце	Французький бульвар, 24/26 корпус гуманітарних факультетів Філологічний факультет Кафедра прикладної лінгвістики 3-й поверх, ауд. 92
Консультації	<i>Очні консультації:</i> за розкладом <i>Онлайн-консультації:</i> https://us04web.zoom.us/j/74584543138?pwd=OpIEoJGZbLVkDKW-k4uKyjCT6gnN_j.1 <i>Ідентифікатор конференції:</i> 745 8454 3138 <i>Код доступу:</i> 1111

КОМУНІКАЦІЯ

E-mail, телефон, Viber, WhatsApp, Telegram, ZOOM, DingTalk, Skype, YAVO YAZIK (GoogleClassroom), аудиторії.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предмет вивчення дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» є мова й мовлення у фаховій діяльності.

Пререквізити і постреквізити курсу (місце дисципліни в освітній програмі):

Дисципліна «Українська мова за професійним спрямуванням» вивчається на початку 1 семестру на підставі знань, опанованих при отриманні повної загальної середньої освіти.

Навчальна дисципліна «Українська мова за професійним спрямуванням» є обов'язковою в циклі дисциплін загальної професійної підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Дисципліна забезпечує формування кваліфікованих, грамотних, компетентних фахівців, які досконало володіють українською літературною мовою у професійній сфері.

Мета курсу: формування комунікативної компетенції здобувачів вищої освіти; вироблення навичок оптимальної мовної поведінки у професійній сфері; практичне оволодіння основами офіційно-ділового, наукового та розмовного стилів української мови; підготовка фахівця, що є гармонійно розвиненою особистістю, здатною ефективно вирішувати професійні завдання за допомогою набутих лінгвістичних знань і комунікативних навичок.

Завдання курсу: сформувати чітке й правильне розуміння ролі державної мови у професійній діяльності; забезпечити досконале володіння нормами сучасної української літературної мови та дотримання вимог культури усного й писемного мовлення; виробити навички самоконтролю за дотриманням мовних норм у спілкуванні; розвивати творче мислення здобувачів вищої освіти; сформувати навички оперування фаховою термінологією, редагування, коригування й перекладу наукових та ділових текстів; виховати повагу до української літературної мови та її традицій.

Очікувані результати

У результаті вивчення начального курсу здобувач повинен

знати: положення нормативно-правових актів України, в яких зазначено статус української мови як державної, національні стандарти оформлення організаційно-розпорядчих документів та особливості бібліографічного опису посилань; методи спілкування та міжособистісної взаємодії, роботи в команді; особливості професійного спілкування; лексичні, орфоепічні, орфографічні, граматичні й стилістичні норми сучасної ділової української мови; загальні вимоги до складання та оформлення документації щодо особового складу, довідково-інформаційних, обліково-фінансових документів та документів з господарсько-договірної діяльності відповідно до чинних державних стандартів та інших нормативних документів; терміни, професіоналізми та фразеологію майбутнього фаху; особливості жанрів наукового стилю сучасної української літературної мови; закони та основні засоби спілкування; вимоги до написання та оформлення академічних текстів; правила оформлення посилань і цитувань в академічних роботах; джерела наукової інформації та методики інформаційного пошуку; основи культури професійного мовлення; етикет ділового спілкування; стилі й типи мовлення; вимоги до професійних текстів;

уміти: дотримуватися норм культури усного й писемного мовлення; вільно володіти мовними засобами наукового та офіційно-ділового стилів; володіти культурою діалогу та полілогу; створювати, корегувати різноманітні документи; застосовувати фахову термінологію у різноманітних комунікативних процесах; користуватися лінгвістичними та термінологічними словниками; вживати

методики інформаційного пошуку в різних джерелах; перекладати тексти українською мовою, використовуючи словники, адаптувати до ситуації спілкування; брати участь у процесі ділового спілкування; готуватися до публічного виступу, брати участь у публічному виступі; дотримуватися етикету спілкування; використовувати прийоми новизни, проблемні ситуації в публічних виступах; використовувати різноманітні вербальні і невербальні засоби впливу на співрозмовника під час фахового спілкування.

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання

Формами навчання з дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» є лекції, практичні заняття, самостійна робота студента.

Методи навчання з дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням»: словесні (розповідь, пояснення, евристична бесіда, дискусія, описова розповідь); наочні (ілюстрація, демонстрація, візуалізована лекція); практичні (практичні роботи, укладання міні-словників, конспектування тощо); дослідницький; репродуктивний; частково-пошуковий (евристичний); інтерактивні (дискусія, «мозковий штурм», рольова гра); робота з підручниками, словниками, інформаційними ресурсами, самостійна робота тощо.

Курс буде викладено для очної форми навчання: лекції (6 год.), практично-семінарські заняття (24 год.), самостійна робота студентів (60 год.).

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Предмет і завдання курсу, його наукові основи.

Тема 2. Культура мови і культура мовлення.

Тема 3. Функціональні стилі сучасної української літературної мови.

Тема 4. Орфоепічні, орфографічні та акцентуаційні норми фахового мовлення.

Тема 5. Морфологічні норми фахового мовлення.

Тема 6. Уживання займенників у професійних текстах.

Тема 7. Дієслівне керування.

Тема 8. Синтаксичні норми фахового мовлення.

Тема 9. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації.

Тема 10. Культура мови й мовлення як основа фахової мовленнєвої компетенції.

Тема 11. Мовний етикет української науки.

Тема 12. Термін та його ознаки.

Тема 13. Публічний виступ як важливий засіб комунікації.

Тема 14. Міжособистісне спілкування та взаємодія у професійному середовищі.

Тема 15. Особливості перекладу фахових текстів.

Рекомендована література

Основна

1. Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 624 с. URL : <http://bit.ly/2kTBqnK>

2. Масицька Т. Є. Українська мова за професійним спрямуванням: практикум. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 92 с.
3. Пентилюк М. І., Маруніч І. І., Гайдаєнко І. В. Ділове спілкування та культура мовлення : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 224 с. URL <https://goo.su/HwKfUMq>
4. Погиба Л. Г., Грибіниченко Т. О., Голіченко Л. М. Українська мова фахового спрямування : підручник. Київ : Кондор, 2012. 350 с. URL : <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0001012>
5. Романченко А. П. Українська мова за професійним спрямуванням : навч.-метод. посіб. : у 2 ч. Частина 1. Одеса : Астропринт, 2012. 92 с.
6. Фаріон І. Мовна норма: знищення, пошук, віднова (культура мовлення публічних людей) : монографія. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2013.
7. Форманова С. В., Романюк І. В. Основи культури й техніки мовлення : навч. посіб. Одеса : ПолиПринт, 2018. 144 с.
8. Черемська О. С. Українська мова (за професійним спрямуванням) : підручник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 436 с. URL : <https://goo.su/VvQBMgh>
9. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням : підручник. 2-ге вид., виправ. і доповнен. Київ : Алерта, 2011. 696 с. URL : <https://sites.google.com/site/ukrmovaprof/elektronna-biblioteka>
10. Шевчук С.В., Кабиш О.О. Українська мова за професійним спрямуванням : робочий зошит-практикум : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Вид. 4-те. Київ: Алерта, 2017. 216 с. URL : https://drive.google.com/file/d/1mYw4WcaKaMAcMl-2y1jCCfE_FWd88aJw/view

ОЦІНЮВАННЯ

Методи поточного контролю: **поточне оцінювання** студентів здійснюється на практичних заняттях під час усних відповідей. **Періодичний контроль** здійснюється в кінці модуля у вигляді тестової КР.

Поточний та періодичний контроль															Сума балів
Змістовий модуль I								Змістовий модуль II							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	60
КР 20								КР 20							40
Усього за I модулем 52								Усього за II модулем 48							100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	Добре	зараховано
85-89	B		
75-84	C		
70-74	D	Задовільно	

60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студента передбачає підготовку здобувача вищої освіти до аудиторних занять.

ПОЛІТИКА КУРСУ («правила гри»)

Політика щодо дедлайнів та перескладання: пропущені практичні заняття з курсу «Українська мова за професійним спрямуванням» зараховуються за умови їх практичного відпрацювання. Здобувачі вищої освіти мають виявити достатній рівень теоретичних знань із пропущеної теми, а також виявити вміння їх практичного застосування. Відпрацювання пропущених занять відбувається у формі індивідуальної бесіди під час годин, відведених на консультування здобувачів вищої освіти. Якщо здобувач вищої освіти претендує на позитивну оцінку, необхідно виявляти активність і комунікабельність **на кожному** занятті, бути готовим до імпровізації та творчості.

Політика щодо академічної доброчесності: роботи студентів мають бути оригінальними дослідженнями чи міркуваннями; студенти самостійно повинні виконувати навчальні завдання без використання зовнішніх джерел інформації (окрім випадків, дозволених викладачем); самостійно виконувати індивідуальні завдання; коректно оформляти покликання на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей тощо.

Політика щодо відвідування та запізнь: здобувачі вищої освіти повинні вчасно приходити до аудиторії відповідно до розкладу; не пропускати заняття, про відсутність попереджати викладача заздалегідь; системно опрацьовувати навчальну й наукову літературу; самостійні роботи виконувати у визначені терміни; обов'язково бути присутніми на підсумковому контролі.

Мобільні пристрої: передбачено використання гаджетів на лекційних і практичних заняттях.

Поведінка в аудиторії: коректно поводитися зі своїми однокурсниками, завжди бути готовими їм допомогти; уникати створення конфліктних ситуацій, а в разі виникнення таких ситуацій урегульовувати їх на засадах поваги й толерантності.